



Barriada de les Parellades

El Pla del Penedès

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Les Parellades, al nord-est del terme municipal.
Emplaçament
Alçada: A les Parellades, a 2,5 km al nord-est del poble del Pla del Penedès.
234,7

Coordenades:

Latitud: 41.4154
Longitud: 1.74432
UTM Est (X): 395060
UTM Nord (Y): 4585633

Classificació

Número de fitxa 08164 - 41
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Contemporani Popular
Segle XIX-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Diversos propietaris.
Autoria de la fitxa Josep Font i Piqueras
Data de registre de la fitxa: dv., 16/06/2017 - 02:00

Descripció

Barriada aïllada, de diversos habitatges, amb orígens al segle XIX.

El barri de les Parellades es situa a l'extrem nord-est del terme municipal del Pla del Penedès, molt proper amb el límit de Subirats (no arriba a 100 m de distància) i al de Torrelavit. Cal Casesnoves, antiga masia reformada, es situa a un centenar de mestres al nord-est del nucli, mentre que el veïnat original de les Parellades, Cal Martí, s'ubica aproximadament 450 m al nord-oest. Dista del poble del Pla del Penedès uns 2,5 quilòmetres.

El veïnat és una agrupació d'una quinzena d'edificis, tots ells situats als vorals del camí que pel sud enllaça amb la carretera BV-2154, prop de Ca l'Avi (Subirats) i Cal Janés (el Pla), i pel nord segueix cap al nucli de Can Martí de les Parellades. Es tracta per tant d'un nucli de morfologia rectangular, allargada, de 200 m de longitud.

En general les edificacions no són agrupades entre elles, sinó que el nucli és format per immobles molt propers, però aïllats, que, en conjunt, formen el veïnat. Tot i així, hi ha una renglera de quatre edificis adossats que formen mitgera, dos dels quals són dels més antics del veïnat.

La part central i nord de les Parellades correspon al nucli original de la barriada, doncs al sud els edificis existents són de construcció molt recent. Al centre, en el lateral oest, hi ha cal Pixeta edifici de planta quadrada, amb coberta a quatre aigües coronada per un pinacle, que disposa d'un balcó de llosana motllurada i barana de faldó, que es data de 1823 (DIVERSOS AUTORS, 2011:43). En el vèrtex oest de la façana, encarada al sud, no pas al carrer, hi ha un antic contrafort.

En el mateix marge oest del veïnat, uns metres més al nord, les cases núm. 8 i 9 són també antigues, de principis de segle XX, aproximadament, malgrat que reformades, mentre que a l'extrem nord, al final del nucli, hi ha un edifici aïllat, amb teulada a dues vessants, a manera de petita masia, que és ca la Remei (antigament cal Cuscó; ara també conegut com cal Fermí), que data 1833 (LLORAC 2015:37), tot i que l'aspecte arquitectònic de reformes realitzades al segle XX.

El nucli tradicional és format per la Casa Nova, cal Benzina, cal Pixeta, cal Ton de la Salada, Cal Xaus i ca la Remei (DIVERSOS AUTORS, 2011:43).

Entre els edificis o adossats a ells, hi ha diversos coberts i magatzems agrícoles, que remarquen el caràcter agrícola del nucli, ara recentment modernitzat amb els habitatges de nova construcció.

Història

Salvador Llorac esmenta que, com a topònim, les Parellades apareix ja documentat al Pla des del segle XIV (LLORAC, 2015:48), denominació que correspon al nucli de Can Martí de les Parellades.

L'origen del veïnat és probablement el d'una casa de camp, a peu de camí, progressivament ampliat. Deixant de banda cal Pixeta, de 1823, i Cal Cuscó, de 1833, els altres immobles de caràcter tradicional presenten una arquitectura pròpia d'entre finals del segle XIX i inicis del XX. En aquests, la fitxa cadastral hi indica com a data de construcció els anys 1910 i 1920, que s'han de considerar aproximats. En plànol topogràfic del Pla del Penedès de l'any 1914 (INSTITUTO GEOGRÁFICO Y ESTADÍSTICO, 1917), en el veïnat hi apareixen dibuixats 7 edificis, que han de respondre als més antics descrits i a algun cobert agrícola.

Bibliografia

DIVERSOS AUTORS (2011): El Pla del Penedès. Entre un mar de vinyes, Ajuntament del Pla del Penedès-Edicions i Propostes Culturals Andana, SL.

INSTITUTO GEOGRÁFICO Y ESTADÍSTICO (1917), Planos topográficos. Província de Barcelona. Término municipal de Pla del Panadés. Escala de 1:2000.

LLORAC I SANTIS, Salvador (2015): El Pla del Penedès. Un municipi al cor de la comarca del Penedès històric, El Cep i la Nansa.

